

Balio Sruogos atvirlaiškis Liudui Girai, 1913-11-25, iš Panevėžio - į Vilnių

Šiomet [baigdami] [mo]kyklą sumanėme suv[aidinti][...]

Вильна.

Богодельный пер. No 4, кв. 2

В ред. газ. „Viltis“ [1]

Viešpačiui Liudui Girai

Šiomet [baigdami] [mo]kyklą sumanėme suv[aidinti] [...],] nutarę vaidinti „Intelligen[tus][“] [2] [...].] Silpnutis ir mūsų dvasiai neatsakąs. Dabar pasirinkome Puidos [3] „Undinę“. Todėl ir kreipiuosiu prie Gerb. [4], kad gavus pavėlijimą vaidinti. Ar nebūtų galima pavėlyt be honoraro[?] Kaip mokiniai, pinigų neturime ir sunku mums būtų su atsilyginimu... Taipogi ar galima tikėtis leidimą gausiant? Kas reikėtų daryti, kad jį gavus? Girdėjau, kad Utenoje vaidino „Ne sau žmones“ [5]. Kaip ten leidimą gavo? Kažin mums ar nepavėlytų?

Laukiu atsako.

Su pagarba

Balys Sruoga

KOMENTARAI

- [1] Вильна. / Богодельный пер. No 4, кв. 2 / В ред. газ. „Viltis“ rus = Vilnius. / Prieglaudos sk[ersgatvis] Nr. 4, 2 b[utas] / Laik[raščio] „Viltis“ red[akcijai].
- [2] Balys Sruoga, tuo metu Panevėžio realinės mokyklos šeštos klasės mokinys, bendradarbiavo dramos bei muzikos mėgėjų draugijoje „Aidas“. 1913 m. Panevėžyje Balys Sruoga kartu su kitais mokiniiais planavo organizuoti renginį, iš pradžių norėjo vaidinti D. Švenko 4 veiksmų komediją *Intelligentai, arba Parinktieji žmonės*.
- [3] Kazio Puidos triveiksmė drama *Undinė* (1911). „Puida dramoje *Undinė* svarsto lietuvių atgimimo laikais aktualią problematiką - lietuvis veda kitatautę ir pamiršta tėvynę“ (plačiau žr. Aušra Martišiūtė, *Pirmasis lietuvių dramaturgijos šimtmetis*, Vilnius, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2006, p. 255-258).
- [4] Gerb[iamojo].
Liudas Gira (1884-1946), rašytojas, publicistas, vertėjas. Tuo metu dirbo dienraščio „Viltis“ redakcijoje.
- [5] Vydūno (1868-1953), rašytojo, filosofo, Rytų Prūsijos kultūros veikėjo, trilogijos *Prabočių šešėliai* (1900-1908) antroji dalis - drama „Ne sau žmonės“.
Balys Sruoga, besimokydamas Panevėžio realinėje mokykloje, prisidėdavo, siūlydamas idėjas, rengiant vadinamuosius lietuviškus vakarus, susidėdavusius iš dviejų dalių - vaidinimo ir šokių. 1913 m. Balys Sruoga „organizavo Vydūno dramos „Ne sau žmonės“ mėgėjišką pastatymą, bet toliau repeticijų, kurios vyko, rodos, daktaro Venslovo namuose, Ramygalos gatvėje, tas dalykas kažkodėl nepajudėjo“ („[Juozo Urbšio atsiminimai apie Balį Sruogą]“, in: *Balys Didysis*, sudarė ir redagavo Reda Pabarčienė, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1997, p. 66).